

Globaliseringens framsida

Globalisering är ett begrepp som finns överallt, men som samtidigt är svårt att fånga in. Handlar det bara om samma process som pågått sedan den industriella revolutionen inleddes, eller är det en mer tidsbegränsade epok?

Den amerikanske journalisten Thomas L. Friedman på New York Times är kanske den som populariserat begreppet globalisering mest genom sin bok "The World is Flat", som sålts i två miljoner exemplar. Titeln anspelar på den centrala insikt som Friedman anser att han fick under ett besök i Bangalore i Indien.

En av de indier han intervjuade beskrev hur bredbandskablar, Internet, epost och telekonferens, hade gjort att intellektuellt arbete kunde utföras var som helst i världen. Inget land befinner sig längre "högre upp" än **andra**.

Jorden är platt

"Tillbaka i bilen klottrade jag ned de få orden i min anteckningsbok; 'Jorden är platt'.

Så fort jag skrivit dem förstod att det var det underliggande budskapet i allt jag hört och sett i Bangalore", skrev Friedman.

Framsidan på den första utgåvan av boken visar två gamla segelfartyg av den typ Columbus använde, som är på väg att störta ned vid världens

ytterkant. Globaliseringen sågs först och främst som ett hot.

Till sina döttrar sade Friedman, bara halvt på skämt:

"När jag växte upp sade mina föräldrar till mig att jag skulle äta upp min mat och tänka på de hungrande barnen i Indien och Kina. Mitt råd till er är: Gör era läxor ordentligt - tänk på barnen i Indien och Kina som hungrar efter era jobb!"

Vad handlar det om?

Enligt Friedman handlar globaliseringen om tio olika processer, som får en självförstärkande effekt när de kombineras med varandra. Internet hade inte varit så viktigt om inte sökomotorer som Google gjorde att det gick att hitta informationen där. I takt med att Friedmans bok spreds och översattes framhövdes olika sidor av globaliseringen i olika länder. På den tyska utgåvan har jordklotet förvandlats till ett mynt, som om globaliseringen först och främst handlar om att kapitalet flyter fritt.

På den spanska upplagan är det handeln som lyftes fram. Världen framställs som en fraktlåda. I den holländska versionen är det den internationella arbetsdelningen, med en bild från ett indiskt callcenter. Inget omslag av boken tog emellertid upp den förändring som skett på hemmaplan i

industriländerna. För globaliseringen handlar inte bara om att produktion. Den handlar också om att konsumtionen har förändrats.

De lägre lönerna i Kina och Indien skulle inte vara en så stark konkurrensfaktor om fabriker där vore tvungna att själva sälja sina varor till tusentals olika butiker i varje land de handlade med. Den snabba ökningen i handeln förutsätter starka köpare.

Wal-Mart ändrar världen

Den amerikanska detaljistjätten Wal-Mart är världens största företag. 2007 sålde företaget varor för 226 miljarder dollar. Varje vecka har det 270 miljoner kunder i sina 3 500 enorma stormarknader. Wal-Mart står för 6,5 procent av all detaljisthandel i USA, men står för 15 procent av den amerikanska importen från Kina. Om Wal-Mart hade varit ett land hade det varit Kinas åttonde största handelspartner.

På den senaste utgåvan av Friedmans bok i USA är hotbilden borta - istället visas en stor människosamling i olikfärgade kläder, uppradade på ett sätt så att de ser ut som jordgloben.

Världsekonomin har vävts i hop så att alla är beroende av varandra.

Men det finns fortfarande de som står långst bak i leden.

Av:
Björn Lindahl